No. 47. **1837**

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag **24 *Februarij.***

F R A N K R IJ K.

PARIJS, den 21sten Februarij.

Nog veel onzekers heerscht er omtrent de bijzonderheden van den ontdekten nieuwen aanslag, terwijl het bestuur gezind schijnt de zaak zoo veel mogelijk in 't geheim te behandelen, daar men thans de noodzakelijkheid inziet van de nieuwsgierigheid en belangstelling niet al te zeer op dagelijksche gebeurtenissen te vestigen. Intusschen waren er gisteren avond allerlei geruchten verspreid en sprak men vrij stellig dat er een verbond bestond tusschen den aanslag van *Meunier* en van *Champion*, 't geen echter tot heden niet nader bevestigd is. Alleen waren zij beiden leden van dezelfde klub, doch van eene verschillende afdeeling.

Men heeft omtrent het vroeger leven van *Champion* reeds berigten ingewonnen, waaruit gebleken is dat hij een zeer knap werkman was, maar van een slecht gedrag, aan drank verslaafd en van buitensporige republikeinsche gevoelens. Tijdens het proces der ministers werd hij vervolgd, omdat hij het volk had opgezet om de ministers van *Karel X* te vermoorden; in 1832 had hij zich in de dienst van dom *Pedro* begeven, en onder zijne papieren zou men een' brief van *Meunier*, den aanrander van Prins *Ferdinand* hebben gevonden.

Men is onzeker of het gevonden helsch werktuig, ter zake van deszelfs kleine omvang, slechts een ontwerp, of het werktuig zelf is, waarmede de koningsmoord moest gepleegd worden. Het is een soort van koffer of kinder-tafel van omtrent een voet lengte, tien duim breedte en hoogte, waarin drie batterijen, dat is drie lagen met pistolen moesten geplaatst worden, volgens de eene opgaaf elke laag met tien pistolen, volgens de andere de onderste met zeven en de beide volgende elk met zes pistolen; doch volgens de beide berigten zoodanig geplaatst, dat haar vuur een halven cirkelboog beschreef, zijnde de onderste laag horizontaal, de tweede regts en de derde links gerigt; terwijl zij door eene bijzondere inrigting niet op eens, maar achtervolgelijk na elkander zouden ontbranden. Men zoude voorts bij *Champion* nog een aantal materialen gevonden hebben, die bewezen, dat hij nog slechts het model van zijn werktuig gereed had.

Omtrent de wijze van gebruik zegt het eene verhaal, dat *Champion* een lokaal nabij de Champs-Elijsées op den weg naar Neuillij tegen het eind van april had gehuurd; het andere, dat hij voornemens zou geweest zijn, op een wagen een aantal meubelstukken en daaronder het bewuste werktuig te plaatsen, en onder het voorkomen eener verhuizing den weg naar Neuillij zou zijn opgereden, om aldaar, op het oogenblik dat de Koning er passeerde, de *machine infernale* te doen werken.

Aan het bestaan van medepligtigen van *Champion* wordt niet getwijfeld; zijne papieren zouden het bewijzen. Zeker persoon zou beloofd hebben hem de geweren voor zijn werktuig te leveren. Tot heden zijn drie personen gearresteerd: een wapensmid *Jannier* genaamd, een ander persoon *Méchel* geheeten, en *Champion's* maitres, zich noemende *Paget*.

Tot de ontdekking van een en ander is men langs den volgenden weg geraakt: In de laatste dagen had de Koning zoo wel als de prefect van policie, bij herhaling naamlooze brieven ontvangen, waarin op eene duistere wijs van den aanslag gesproken werd; door onderzoek en vergelijking, vond men eindelijk uit dat zij geschreven waren, door een oud man, oud-kleerenkooper van beroep, die hetzelfde huis als *Champion* bewoonde, en wiens meid de bijzit van dezen was. De oude man had zoo door de gesprekken van *Meunier* en van de meid *Suget*, als door zijne eigene opmerkingen argwaan opgevat en geschreven wat hij vermoedde. Toen de politie in den vroegen morgen van den 19den bij *Champion* zich aanmeldde, was deze zoodanig ontsteld, dat hij naauwelijks te woord kon staan. Eerst na veel onderzoek had men het helsch werktuig op den zolder in eene kast gevonden. *Champion* had daarop alles bekend, doch verzekerd geen medepligtigen te hebben, schoon hij zeker was, dat men hem wreken zoude. Des avonds ten tien ure heeft hij zich, door zijn halsdoek aan den ijzeren staaf van het luchtgat te hechten, verhangen.

— Bij de op gisteren in de kamer der afgevaardigden geopende discussien over de spaarkassen hebben de voorstanders van de conversie der schuld zich vereenigd om het ministerieel ontwerp te bestrijden. Dit laatste heeft de strekking om de 97 millioen, welke de spaarkassen tegenwoordig bezitten in consignatien in depôt-kas te plaatsen, in plaats van in de schatkist te bewaren, waarvan, volgens het gevoelen der bestrijders de bedoeling zou zijn om het remboursement der 5 pCt. moeijelijker te maken. Vooral de heer *Humann* liet zich tegen het ontwerp uit, en schijnt voornemens een ander voorstel te doen. In de zitting van heden heeft de heer *Thiers* tegen het ontwerp het woord gevoerd.

De kamer der pairs die heden insgelijks vergaderde, heeft, na vooraf een ontwerp betrekkelijk de minerale bronnen te hebben aangenomen, zich bezig gehouden met de behandeling eener wet aangaande het gezag van de arresten van het hof van cassatie.

De zitting der afgevaardigden werd gisteren kortstondig afgebroken door de klagten van den maarschalk *Clausel*, die zich in zeer sterke bewoordingen uitliet tegen eene, zoo hij meende, voorgewendde petitie van drie inwoners van Tlemecen, verklaarde hij de daarin aangevoerde daadzaken voor onwaar, en het geheel verzoek zelf te Parijs opgemaakt; dat hij des noodig de slenksche streken in de onderhavige zaak, en zelfs welligt den valschen aanklager zou openbaar maken. Men meent hierin reeds genoegzaam de zekerheid te zien, dat de discussie over de zaken van Algiers tot belangrijke ontdekkingen van de zijde des maarschalks zullen leiden, terwijl men voorts met belangstelling een geschrift te gemoet ziet, dat hij tot verdediging van de menigvuldige thans tegen hem gerigte aanvallen wil in het licht geven.

— De rapporteur voor het ontwerp op de verschillende regtsbedeeling, *Salvandy*, heeft tegen woensdag de commissie bijeengeroepen om zijn rapport aan te hooren, hetwelk alzoo tegen donderdag aan de kamer kan worden aangeboden.

l'Eclaireur de la Méditerrannée houdt een berigt dat de transportvaartuigen in de onderscheiden havens zich gereed maken om het materieel, de paarden en manschappen naar de Afrikaansche kust over te voeren; zulks doet alzoo gelooven dat het met de expeditie naar Konstantine toch ernstig gemeend is.

— In brieven van de spaansche grenzen wordt verzekerd, dat zeker persoon beproefd had om don *Carlos* met een pistoolschot van het leven te berooven; doch hij was gearresteerd nog voor dat hij zijn misdadig ontwerp had kunnen uitvoeren.

— De bijzondere berigten uit Madrid gaan tot den 13den februarij. Men had er brieven uit la Mancha ontvangen, luidens welke zekere karlistische bende onder *Palillo*, door den provincialen kommandant don *Matry*, geslagen was. In de hoofdstad was een agent van den generaal *Evans* aangekomen, om subsidien en munitien voor het engelsch legioen te vorderen.

Te Saragossa heeft de generaal *Quiraga*, kapitein-generaal van Arragon en chef van de troepen van het centrum, eene dagorde uitgevaardigd waarin hij de troepen onder zijne bevelen lof toezwaait over hun gedrag, en aankondigt dat de koningin zijne demissie aangenomen, en in zijne plaats den brigadier *Nogueras* benoemd heeft.

De typhus nam in de hoofdstad, vooral onder de militairen min of meer toe.

— Ter beurse waren de fondsen eenigzins williger dan gisteren, schoon er steeds weinig zaken worden gedaan. Men zeide ter beurse dat het ministerie opregtelijk de kwestie der conversie, zeker was van de meerderheid, en dat de kamer in de zitting van gisteren, maar weinig deelneming had betoond in de redevoeringen van de heeren *Ganneron* en *Humann*, opzigtelijk die reductie; de 5 pCt. waren heden dan ook iets hooger. De Spaansche Ardoins klommen heden tot 27⅞; evenwel waren er geene nadere tijdingen, en sprak men van misverstand tusschen de constitutionele generaals waardoor de uitvoering der plannen tegen don *Carlos*, nog weder vertraagd konden worden. De notering was heden (21 *Februarij*) 5 pCt. 109,70; 3 pCt. 79,60; Nap. [illegible] 98,60; Portugal 3pCt. 32½; Sp. Ardoin 27⅞; Bas. 7⅝; Deferred [illegible]; Rom. L. 102⅛.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 20sten Februarij.

In berigten uit Weenen van den 12den wordt gemeld dat vorst *Esterhazy*, tot heden Oostenrijksch gezant aan het Londensch hof, doch die voornemens was zich aan de staatszaken te onttrekken, op nieuw overgehaald was, om zijn land in opgemelde betrekking te blijven dienen.

Het hoofd der Montenegrijnen, die zich tegenwoordig te Weenen ophoudt, zou van daar zich naar Petersburg begeven, om naar het zeggen de bemiddeling des keizers bij den Sultan te verzoeken, dat voortaan de bevolking van Montenegro meer bescherming tegen den overmoed der pacha's van Albanie genoot.

De Prins *Wasa* had den 10den het berigt van het overlijden zijns vaders, den voormaligen Koning van Zweden ontvangen, en terstond in zijn hotel een' algemeenen rouw bevelen. Van [illegible]

had men hem deszelfs leedwezen betuigd, maar men geloofde niet, dat hetzelve den rouw zal aannemen.

De griep heeft zich thans ook in Weenen geopenbaard en vele menschen, vooral onder de militairen, aangetast, doch was overigens niet van eenen boosaardigen aard.

— Berigten uit Konstantinopel van den 25sten Januarij houden dat men er tijdingen uit Smyrna ontvangen had, volgens welke de stad Jaffa, ten gevolge van eene geweldige aardbeving in eenen puinhoop was verkeerd, zoodat van de 15,000 inwoners, die de stad bevatte, er niet minder dan 13,000 onder het puin zouden begraven zijn. Het buitengewoon warme weder, tegenwoordig te Konstantinopel heerschende, deed aldaar bezorgdheid ontstaan dat de stad welligt ook door dergelijke ongelukken konde geteisterd worden. Intusschen had de grootste plaag der hoofdstad, de pest, eenigzins opgehouden, nadat zij meer dan een zevende gedeelte der bevolking had weggeraapt.

Te Konstantinopel had een ergerlijk voorval plaats gehad, 't welk nog van den Oosterschen geest van despotismus en eigendunkelijk zegt getuigt. Zeker persoon, die de ridder-orden van den minister van marine en van *Muschir-Ahmed* gestolen had, gevat en voor den pacha gebragt zijnde, werd door dezen onmiddellijk met twee pistolen neêrgeschoten. De genoemde ridder-orden hadden reeds veel van hare waarde verloren, door de vrijgevigheid waarmede de Sultan dezelve vooral aan de Europesche aan zijn hof geaccrediteerde diplomaten uitdeelde. Het Russische gezantschap was er als overstelpt mede geworden.

In brieven uit Smyrna werd van een voorval gesproken, dat, zoo het zich bevestigde, een tegenhanger van het gebeurde te Algiers, slechts met verwisseling van de rollen, zoude opleveren. De engelsche consul aldaar, *Warrington*, was in een' hevigen twist met den pacha geraakt, en had zich door zijne drift zoo verre laten vervoeren, dat hij den pacha met zijne rijzweep een' slag in het aangezigt gaf. Men twijfelde er niet aan, of de pacha, een man van een insgelijks zeer hevig karakter, zoude op eene geduchte wraak bedacht zijn.

— Te Weenen waren den 15 *Februarij* de fondsen genoteerd: 5 pCt. 104⅞; 4 pCt. 99⅝; 3 pCt. 75½; Bankactien 1371.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten Februarij.

Bij onderscheidene besluiten van Z. M. zijn benoemd:

Tot adjudant van den Generaal-Majoor, Provinciaalen Kommandant van Zeeland, de 1ste luitenant *J. W. Kroller*, en tot tweeden luitenant, met rang van eersten, bij de garnizoenstroepen in bezetting te Vere, de 1ste luitenant op non-activiteit, *G. Renardi*.

Eervol zijn ontslagen, de kapitein volontair *W. von Rhaden* en de tweede luitenant van de afdeeling grenadiers *W. E. M. Renders*.

Het non-activiteits tractement is toegekend aan den kapitein *J. W. Zeggers* en den 1sten luitenant *P. Troost*, van het corps mariniers; terwijl bij dat corps zijn benoemd, tot kapitein, de 1ste luitenant *H. Zeylemaker*, en tot 1ste luitenants, de tweede luitenants *H. van der Beek* en *P. Velius Baert*.

Bij het wapen der genie in de Oostindie is overgeplaatst de 1ste luitenant *J. A. Keurenaar*, van het 3de bataillon nationale militie.

— Heden ten half 2 ure, zal de Tweede kamer der Staten Generaal vergaderen, nadat vooraf de centrale afdeeling eene bijeenkomst zal hebben gehouden.

— Naar men verneemt, is door het departement van Oorlog bepaald, dat aan de manschappen der nationale militie, die zich met onbepaald of met een bepaald verlof, dat niet op hun verzoek is verleend, in hunne gemeenten bevinden, en die op last van de daartoe bevoegde militaire autoriteit worden opgeroepen, om weder onder de wapenen te komen, het gewoon reisgeld tot de plaats, naar welke zij zich moeten begeven, door de zorg van het plaatselijk bestuur zal kunnen worden uitbetaald, mits daarvan, op de verlofpas van den belanghebbende, behoorlijk melding worde gemaakt. Reeds zijn de militaire autoriteiten door het departement van oorlog uitgenoodigd, om op de verlofpassen der manschappen van de nationale militie, die met verlof, dat niet op hun verzoek is verleend, naar hunne gemeenten vertrokken, daarvan melding te doen maken.

— Naar men nog verneemt, zijn, ter uitvoering van 's Konings besluit van 31 Januarij 1837, van wege het departement voor de Marine de noodige bevelen gegeven, aan de miliciens buiten 's lands zeevarenden, tijdelijk gediend hebbende in zijner Maj. zeedienst, en met onbepaald verlof van boord vertrokken, overeenkomstig art. 2 van bovengemeld besluit, ten spoedigste finaal uit gemelde dienst te doen ontslaan, en van de zoodanigen die nog niet met onbepaald verlof mogten zijn vertrokken, te doen afvragen, of zij al dan niet eene vaste verbindtenis bij de Marine verlangen aan te gaan; terwijl zij, in allen gevalle, uit hunne tegenwoordige tijdelijke betrekking van milicien buitenlands zeevarende zullen worden ontslagen. Wijders heeft het voorschreven departement, de directeuren en kommandanten der marine in de hoofd-departementen van de Maas, Zuiderzee en Schelde gemagtigd, om, des noods, door tusschenkomst van de gewestelijke en plaatselijke autoriteit, de ontslagbrieven, zoo spoedig doenlijk, aan de belanghebbenden te doen toekomen.

— Dezer dagen heeft het hoofdbestuur van het fonds, ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, naar gewoonte, eene circulaire aan de onderscheidene districts-commissarissen in ons Vaderland afgezonden, ten einde dezelve uit te noodigen, in derzelver arrondissementen, in tijds, gepaste maatregelen te nemen, om de jaarlijksche collecte, ten behoeve van het voorschreven fonds, wel te doen slagen. Vermits de uitgaven, zoo wel van het primitieve fonds, als van dat voor de slagtoffers uit den strijd met Belgie, door de inkomsten niet meer kunnen worden bestreden, niettegenstaande de vele beperkingen, die in het opnemen van deelgeregtigden zijn ingevoerd, zoo volgt daaruit van zelf, dat het kapitaal jaarlijks verminderd, weshalve het fonds de milde bijdragen der ingezetenen bij voortduring dringend blijft behoeven, en het hoofdbestuur, hoezeer te vreden over de opbrengst der collecte van 1836, de medewerking des gewestelijke besturen heeft verzocht, om den goeden uitslag van die van 1837 insgelijks te verzekeren. Dienvolgens zijn ook de gemeente-besturen uitgenoodigd, om, tot het bereiken van het oogmerk des hoofdbestuurs, zoo veel mogelijk mede te werken, door namelijk de ingezetenen hunner stad of gemeente, door de leeraars der onderscheidene godsdienstige gezindheden in de kerken, om de boven opgegeven reden, op eene gepaste wijze, tot eene milde bijdrage tot dit fonds aansporen, en de plaatselijke commissien in hare werkzaamheden behulpzaam te wezen.

— Naar wij vernemen is bij besluit van Zijne Majesteit dd. 18 dezer N°. 109, onze stadgenoot, de heer *A. Veerman*, laatstelijk ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Bergen-op-Zoom, benoemd tot bijzondere bewaarder van het kadaster te Almelo, met bepaling dat bij boven het aan dezen post verbondene tractement, eene personele jaarlijksche toelage zal genieten van *f* 1000.

— Bij den brand te Rotterdam in den nacht van maandag op dingsdag, hebben betreurenswaardige ongelukken plaats gehad. Dezelve nam zoo snel toe, dat ongelukkig niet al de bewoners van het eerste huis hun leven hebben kunnen redden. Twee dochters van den winkelier *Mug*, de eene een meisje van 19, de andere van 12 jaren, en de winkeldochter zijn in het vuur omgekomen; de overige lieden van het ouisgezin en de bewoners van het benedenhuis hebben niets dan het lijf kunnen bergen.

— De belgische vertegenwoordigers hebben eergisteren het budget van de openbare werken ten einde gebragt. In de laatste artikelen gaf alleen dat waarbij eene som van 300,000 fr. ten behoeve der slagtoffers van den strijd in 1830 toegestaan wordt, doch 't welk voor memorie uitgetrokken was, tot eenige discussie aanleiding. De burgemeester van Antwerpen, *Legrelle*, verlangde dat het cijfer wierd ingevuld, uit vrees dat anders de zaak op de lange baan geschoven wierd, aangezien het verdeelen dier som in verband stond tot de algemeene wet op de schadeloosstellingen, welke, zonder gezegde invulling, mogelijk wel in de tegenwoordige zitting onafgedaan zoude blijven. Op de verzekering echter van den minister en andere leden dat daarvoor niet te vreezen was, trok hij zijn voorstel in. De kamer is vervolgens tot de behandeling van het budget van financien overgegaan.

De spaansche Ardoins werden gisteren (*21 Februarij*) ter Antwerpsche beurs verhandeld tegen 25⅛ à ¼, en zijn na de sluiting onveranderd gebleven. Er was weinig levendigheid in den handel. De notering was: Belg. 100¼; O. Metall. 103¾; Spansche Ardoin 25⅛ ¼. Differed. 9⅝; Nap. renten 92½; B. Favorite [illegible]; Rom. L. 101; Certif. te Antw. 98¼; Braz. 85¾. Wissel-koers op Amst. en Rott. pari.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 Februarij) was de notering der fondsen als volgt: Werkel. Schuld 2½ pCt. 53$\frac{1}{16}$, 55, $\frac{1}{16}$; dito 5 pCt. 100$\frac{5}{8}$, ¾; Kansb. *f* 22$\frac{1}{4}$; Amort. Synd. 4½ pCt. 93$\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Handelm. 184$\frac{3}{4}$, ½; 4 pCt. O. L. 87$\frac{1}{4}$, 88; Ard. van 35 £ 25$\frac{1}{16}$, ¼, $\frac{5}{16}$; Columb. 20⅞, ¾; Peruan. 13½.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.